

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.IV.30.105/2013/5.szám

A Szegedi Ítéltábla a Vass Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Vass László ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Budai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Budai Géza ügyvéd) által képviselt **(I.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos I. rendű, Dr. Asztalos Péter ügyvéd által képviselt **(II.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos II. rendű alperesek ellen ügyvezetői felelősség megállapítása és egyéb iránti perében a Szegedi Törvényszék 2013. január 30. napján kelt 6.G.40.177/2010/78. számú ítéletével szemben az I. rendű alperes 80. és a II. rendű alperes 82. sorszámú fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban - melyben a felperes 2. szám alatt csatlakozó fellebbezéssel élt - meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Az alpereseket elsőfokú eljárási költség, valamint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezést mellőzi.

Kötelezi a felperest, 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alperesnek személyenként 80.000-80.000,- (Nyolcvanezer-Nyolcvanezer) Ft elsőfokú eljárási költséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alperesnek személyenként 80.000-80.000,- (Nyolcvanezer-Nyolcvanezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 5.000,- (Ötezer) Ft le nem rótt csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján a perben az alábbi tényállást állapította meg.

Az **E...** Kft. (továbbiakban: adós) 2006. május 4. napján került bejegyzésre a cégnyilvántartásba. Az I. rendű alperes a társaságnak alapítástól tagja, 2007. december 5. napjától 2009. március 16. napjáig egyszemélyes tulajdonosa, 2008. november 25-ig ügyvezetője is volt. Az ügyvezetői tisztséget 2008. november 25-től 2009. február 11-ig **(ügyvezető személyneve)** - az adós munkavállalója - látta el, lemondását követően 2009. február 11-től az addig munkavállalóként tevékenykedő II. rendű alperes lett az ügyvezető. A II. rendű alperes 2009. március 16-án az I. rendű alperes üzletrészét megvásárolta, innentől kezdve ő lett a társaság egyszemélyes tulajdonosa.

Az adós ellen a 2008. december 29. napján érkezett felszámolási kérelem alapján a Csongrád Megyei Bíróságon 11.Fpk.06-08-000822. szám alatt felszámolási eljárás indult. A kérelemről az adós 2009. január 8. napján értesült. A bíróság a 2009. április 11. napján kelt 7. számú végzésével állapította meg az adós fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolás főeljáráskénti lefolytatását. A felszámolás közzétételének időpontja 2009. június 19. napja.

Az adós mint megrendelő és a **P...** Kft. - melynek ügyvezetője az adós alkalmazottja is volt egyben - 2008. január 4-én szállítási keretszerződést kötött kedvezményes anyagszállításra, ennek alapján 2008. február 11-én 120.000.000,- Ft, 2008. augusztus 4-én 45.000.000,- Ft, majd 2008. szeptember 18-án 47.000.000,- Ft összegű eseti szállítási szerződéseket kötöttek. A szerződések alapján 2009. január 6-tól 2009. március 24-ig leszállított anyag ellenértékét 22 db számlán 7.199.493,- Ft összegben az adós felé a szállító kiszámlázta. A számlák egyöntetűen tartalmazzák, hogy az egyes termékek egységára az eredeti ár + 72 %-os felár összegéből adódik.

Az adós 2009. március 17-én a **P...** Kft.-re engedményezte a **F...** Kft.-vel szemben fennálló 1.885.840,- Ft összegű és a **S...** Kft.-vel szembeni 2.213.077,- Ft összegű követelését, majd 2009. május 6-án a **D...** Kft.-vel szembeni 2.297.694,- Ft összegű követelését. Ezen túlmenően 2009. április 2-án az adós és a **P...** Kft. kompenzációs megállapodást írtak alá, melyben 1.920.000,- Ft egymással szembeni követelés és tartozás került beszámításra.

Az adós a 2008. január 1. napján kelt szerződéssel bérbe adta a **P...** Kft. részére az általa harmadik személytől lízingelt **X...-1...** forgalmi rendszámú Renault Trafic típusú tehergépjárművet, 400.000,- Ft/hó bérleti díjért egy éves időtartamra azzal, hogy a bérleti díj 2009. I. negyedévben utólag kerül leszámlázásra.

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

Az adós 2009. március 26-án a bérleti díjat leszámlázta 5.760.000,- Ft összegben, melyet a felek a 2009. március 26. napján kelt kompenzációs megállapodással beszámítottak a **P...** Kft.-nek az adóssal szemben fennálló követelésébe.

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság 2008. augusztus 29-én 30.000,- Ft, 2008. október 4-én 60.000,- Ft, 2008. október 7-én 60.000,- Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte az adós kft.-t a X...-1... frsz.-ú gépjárművel a közúti közlekedés során a sebességre vonatkozó szabályok megsértése miatt. A bírságok összegét a kft. befizette, azonban azok továbbszámolása a bérleti szerződés alapján a P... Kft. részére a felszámolási eljárás megindításáig nem történt meg.

A II. rendű alperes 2009. június 11-én a cég három bankszámláján lévő pénzeszközöket felvette, a pénztárban lévő pénzeszközökkel együtt a P... Kft.-nek 2009. június 12-én 4.599.838,- Ft-ot, 2009. június 15-én 491.517,- Ft-ot és 345.000,- Ft-ot fizetett meg.

Az adós 2009. június 15-én 851.518,- Ft összegben egyebek mellett gázolajat vásárolt, ezzel a felszámolási eljárás előtt pénztárkészlete kiürült.

A felszámolási eljárást megelőzően a kft. a készletén lévő 376.900,- Ft nyilvántartási értékű kombikalapácsot és az érték nélkülként nyilvántartott 1 db Panasonic számítógépet, 1 db Olympos diktafont és navigációs rendszert könyveiből kivezette.

Az I. rendű alperes 2009. március 1. napján kelt szerződéssel bérbe adta 2009. december 31-ig az adós részére az ingatlanát havi bruttó 80.000,- Ft bérleti díj ellenében. Ezt követően 2009. április 16-án az adós gazdálkodó szervezet 8.000.000,- Ft-os hitelszerződése kapcsán készfizető kezességet vállalt. Az I. rendű alperes az adós alkalmazásában állt 2009-ben 252.381,- Ft-os havi alapbérért, ugyanakkor a II. rendű alperes havi bruttó 100.000,- Ft-os személyi bért kapott.

Az adós és a felperes között 2008. júniusában vállalkozási szerződés jött létre a H... Kastélyszálló fűtésszerelési munkáinak kivitelezésére. A vállalkozói díj kapcsán 2009. április 14-én a felperes peres eljárást indított a megrendelő ellen.

A Csongrád Megyei Bíróság 2009. október 9. napján kelt 6.G.40.117/2009/11. számú ítéletével kötelezte az E... Kft.-t 11.512.100,- Ft és ennek 2008. december 22. napjától a kifizetésig terjedő időre járó kamatai, továbbá 1.260.000,- Ft perköltség megfizetésére. Az ítélet 2009. november 7. napján jogerőre emelkedett.

A felperes követelését az E... Kft. elleni felszámolási eljárás során bejelentette, azt a felszámoló 2009. szeptember 1. napján (11.512.100,- Ft + 100.000,- Ft regisztrációs díj) a Cstv. 57. § f) pontjába sorolt hitelezői igényként visszaigazolta.

A felszámolási eljárás során a II. rendű alperes a felszámolónak a tevékenységzáró mérleget átadta, azonban a mérleg letétbe helyezésére, közzétételére nem került sor. A mérleg adatai alapján megállapítható, hogy az adós eredménye 2008. évben 3.000,- Ft volt, 2009. június 18. napjával 8.351.000,- Ft veszteség keletkezett.

A felszámolási eljárás 2011. december 6. napján vagyonhiány miatt egyszerűsített módon befejeződött, hitelezői megtérülés nem volt, a kft.-t a cégjegyzékből 2012. január 3. napján törölték.

A felperes 2010. június 15. napján előterjesztett keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy a felszámolási eljárás kezdő időpontját megelőző 3 évben az I. és II. rendű

alperes ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, előre látták vagy láthatták, hogy a hitelezői követelések nem lesznek kielégíthetők (Cstv. 33/A. §). Hivatkozott továbbá arra, hogy az I. rendű alperes árnyékvezetőként járt el, ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak alapján is felelősséggel tartozik. Előadta, hogy a vezetők nem tettek eleget a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségeiknek, a tevékenységzáró mérleget nem helyezték letétbe, az nem került közzétételre, így a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt vélelem a hitelezői érdekekkel ellentétes eljárás tekintetében fennáll.

Ezen túlmenően annak megállapítását is kérte, hogy az I. és II. rendű alperesek, mint a társaság egyedüli tulajdonosai tartósan hátrányos üzletpolitikát folytattak, ezért korlátlan felelősséggel tartoznak a társaság azon tartozásaiért, amely a felszámolási eljárásban nem fog megtérülni (Cstv. 63. § (2) bekezdés). Állította, hogy 2009. januártól a P... Kft.-t az adós előnyben részesítette, tőle 72 %-os felárral vásárolt anyagokat 7.199.493,- Ft összegben, továbbá vele az adós bérleti szerződést is kötött egy személygépkocsira 400.000,- Ft + ÁFA/hó bérleti díjért, mely díjat csak egy év eltelte után, 2009. év elején kellett volna fizetnie, valójában a bérlő nem fizetett, és a gépjárműhasználat során keletkező 150.000,- Ft-os bírságot sem számlázták tovább. Ezen túlmenően a felszámolás előtti napokban az adós 345.000,- Ft-ot, 491.000,- Ft-ot, 4.599.838,- Ft-ot fizetett ki a P... Kft. részére, valamint javára 2.297.694,- Ft követelést engedményezett. Előadta továbbá, hogy a kombikalapácsot, diktafont, számítógépet és navigációs rendszert, mint eszközöket az adós könyveléséből az ügyvezetők a felszámolási eljárást megelőzően kivezették, selejtezés nem történt, ezeket a vagyontárgyakat a felszámolónak nem adták át.

A felperes a felszámolási eljárás befejezését követő keresetmódosításában kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket, fizessék meg javára az adós vele szemben fennálló tartozását, a jogerős ítélet szerint megállapított tőkét és járulékait, azaz 12.772.100,- Ft-ot, valamint ezen összeg után 2008. december 22. napjától a kifizetésig járó jegybanki alapkamat + 7 %-kal egyező mértékű kamatát (Cstv. 63. § (3) bekezdés).

Az alperesek kérték a kereset elutasítását.

Az I. rendű alperes előadta, hogy 2008. november 25-től nem ő volt az adós ügyvezetője, ilyen feladatokat nem látott el, árnyékvezetőnek nem tekinthető. Az alperesek együttes védekezése szerint nem bizonyított, hogy az ügyvezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, továbbá az sem, hogy tartósan hátrányos üzletpolitikát folytattak. Utaltak arra is, hogy marasztalásukra - felelősségük megállapítása hiányában - nem kerülhet sor.

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

A II. rendű alperes állította, a felszámolási tevékenységzáró mérleget a felszámolónak átadta, a mérleg letétbe helyezésének kötelezettsége a felszámolót terhelte, így vele szemben a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt vélelem nem alkalmazható. Az alperesek előadása szerint a társaság jelentős szerződés- és követelésállománnyal rendelkezett, így a felszámolási eljárás megindulását közvetlenül megelőzően a kft. már leszámolt 12.827.998,- Ft nem vitatott követelést, emellett 3.510.980,- Ft vitatott

követelése volt. Le nem zárt projektekből megillette 10.233.205,- Ft elszámolatlan pótmunkadíj, valamint kötbér és kártérítés címén 26.210.884,- Ft követelése állt fenn. A szerződéses állomány értéke 80.000.000,- Ft volt.

A keresetben hivatkozott számlákban a 72 % nem felár, hanem 25 %-os kedvezmény volt a szerződés átalánydíjas jellege miatt.

A gépjármű bérleti díja (4.800.000,- Ft + ÁFA) kompenzálsra került, az adós tartozott a **P...** Kft.-nek a kiszállított áruk ellenértékével. A bérbe adott gépjármű miatti bírságok összege a felszámolásig kiszámlázásra nem került, azonban azt a felszámolást követően is kiszámlázhatták. Utaltak arra, hogy ezt a követelést a felek kompenzációval kívánták rendezni.

A selejtezett vagyontárgyak tekintetében arra hivatkoztak, hogy azok nyilvántartási értéke 0 Ft volt, míg a kombikalapács eltulajdonításra került, ezzel összefüggésben rendőrségi feljelentés is történt.

Hangsúlyozták, a társaság a felszámolási eljárás közzétételéig folyamatosan működött, emiatt voltak pénzmozgások is, így a 345.491,- Ft-ot, 4.559.838,- Ft-ot a **P...** Kft.-nek a megkezdett munkák teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges anyagok ellenértékéért kellett megfizetni, ahogy a **D...** Kft.-vel szembeni követelés engedményezése is ilyen okból történt. A 851.518,- Ft gázolaj számla tekintetében állították, hogy ez nem egy számlát takar, és nem a **P...** Kft.-nek bérbe adott, hanem az adós által használt más jármű üzemanyag költsége volt. Ez a jármű a társaság által lízingelt **Y...-2...** forgalmi rendszámú Opel gépkocsi.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek 2009. január 1. napjától 2009. június 19. napjáig terjedő időben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét (2009. január 1. napja) követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal az **E...** Kft. vagyona 8.351.000,- Ft-tal csökkent. Megállapította továbbá, hogy az alperesek korlátlan felelősséggel tartoznak az **E...** Kft. minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi. A marasztalási kereset tárgyában a pert megszüntette.

Egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, fizessenek meg a felperesnek 15 nap alatt 150.000,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy 2007. december 5-től 2009. március 16-ig az I. rendű alperes volt az adós egyedüli tagja, aki 2006. április 26-tól 2008. november 25-ig az ügyvezetői teendőket is ellátta. 2009. február 11. napján ügyvezetővé választották a II. rendű alperest, aki ténylegesen el is látta az ügyvezetői feladatokat, majd 2009. március 16-án üzletrész átruházási szerződéssel

egyedüli tag lett. A perbeli könyvszakértői véleményre alapítva kifejtette, hogy a vizsgált időszakban az **E...** Kft. ügyvezetése az ügyvezetési feladatokat nem a hitelezők érdekeinek megfelelően látta el, és ez igaz mindkét alperesre. Ez abban nyilvánult meg, hogy 2009. januárjától kezdődően a felszámolás kezdő időpontjáig az **E...** Kft. gazdálkodásában az addigi életszerű és szokásos üzletvitel helyett a kft. sok esetben egyedi és az addigiaktól eltérő gazdasági eseményeket bonyolított le. A cég kizárólagos anyagbeszállítójától a **P...** Kft.-től 2009. január 1. és 2009. június 19. között drágábban jutott alapanyagokhoz, 72 %-os felár mellett történt az értékesítés. A költségek ilyen fajta növekedésével az év végi eredmény csökkenése következett be. A gépkocsi utáni

bírságok nem lettek továbbszámlázva, ez árbevétel csökkenést eredményezett, mely szintén az eredmény, ezáltal az eredménytartalék csökkenését okozta. Azzal, hogy a selejtezés folytán kikerültek eszközök a nyilvántartásból, a vagyon szintén csökkent. A bérbe adott gépjármű bérleti díjának a gazdasági eseményt követő évben való számlázása miatt, utólag költségeket realizáltak.

A gazdálkodás során több kompenzáló levél is keletkezett, mely a követelés kiegyenlítését a konkrét kifizetés helyett a kötelezettségek csökkentésével rendezte. Ugyanakkor nem teljesült ezeknek könyvelhetősége, mert ahhoz a kompenzáció elemeit képező tételek konkrét megjelölése szükséges. A kft. a felszámolás kezdő időpontját megelőző pár hónapban a P... Kft. felé fennálló kötelezettségeit rendezte, ezzel előnyben részesítette. Milliós nagyságrendű kifizetések és szintén milliós nagyságrendű kompenzálások történtek. Ezen tevékenységek egyenkénti és együttes hatásaként az E... Kft. vagyona 8.351.000,- Ft-tal csökkent, melyet a bíróság szakértő bevonásával állapított meg. Míg a kft. eredménye 2008. évben 3.000,- Ft volt, addig 2009. június 18-ával a veszteség 8.351.000,- Ft. Álláspontja szerint megvalósultak a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt feltételek az ügyvezetői felelősség körében. A szakértői vélemény megállapításaiból következik az is, hogy az alperesek, mint egyedüli tagok az E... Kft.-ben tartósan hátrányos üzletpolitikát folytattak, így a Cstv. 63. § (2) bekezdés szerint a megállapítási kereset feltételei fennálltak.

A felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság időelőttiség miatt elutasította. Megállapította, hogy a marasztalási kereset pertárgyértéke magasabb a megállapítási kereseténél, ennél fogva a felperes nagyobb részt pervesztes lett, ezért őt a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperesek javára perköltség fizetésére, mely az alpereseket képviselő ügyvéd 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti munkadíjából áll. A le nem rótt kereseti eljárási illeték tekintetében a meg nem határozható pertárgyértékből jutó 27.000,- Ft kereseti eljárási illeték megfizetésére az alpereseket egyetemlegesen kötelezte, míg a marasztalási kereseti pertárgy érték alapján számított illeték megfizetésére az e vonatkozásban pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az Itv. 59. § (1) bekezdése alapján.

Az I. rendű alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okirati bizonyítékokkal ellentétesen, tévesen állapította meg, hogy a kft.-nél 2009. január 1. napján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezett. A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakértői véleményében azt állapította meg,

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

hogy a kft. a gazdálkodás során 2008. december 31-ig szokásos üzletvitelt folytatott. A társaság fizetéseképtelenségi állapota a felszámolási eljárás kezdetéig nem következett be. A fizetéseképtelenség időpontja 2009. július 10-e lenne, de a bíróság ekkorra már megállapította a fizetéseképtelenséget a rendelkezésre álló szállítói tartozások alapján. Ténybeli tévedést tartalmaz az ítélet az I. rendű alperes ügyvezetői tisztségének betöltését és időtartamát illetően, melyet a cégnyilvántartás adata is alátámaszt. Az I. rendű alperes 2008. november 25. napjáig látta el az ügyvezetői tisztséget, tagsági jogviszonya 2009. március 16. napjáig állt fenn. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tehát nem

állapítható meg az I. rendű alperes vonatkozásában, hiszen csak 2008. november 25. napjáig volt ügyvezető. Amikor a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, az I. rendű alperes a társaságnak már nem volt tagja, sem ügyvezetője. Utalt arra, nem került elő olyan bizonyíték, amely azt támasztotta volna alá, hogy az I. rendű alperes akár ügyvezetőként, akár a társaság tagjaként olyan intézkedést tett, döntést hozott, amely a társaság gazdálkodását, ügymenetét hátrányosan érintette. A felszámolás elrendelése iránti kérelmet nem a felperesi társaság terjesztette elő, hanem egy olyan társaság, amely tartozott az adósi társaságnak. Miután tisztázódott, hogy az elszámolás eredményeként valóban az adósnak áll fenn követelése, a kérelmező a felszámolásban a továbbiakban nem is szerepelt. A felperes csak később jelentkezett be hitelezőként a felszámolási eljárásba. Fenntartotta az elsőfokú eljárás során előadottakat a tekintetben, hogy az adósnak a felszámolási eljárást megelőzően nagy összegű, lejárt, már kiszámlázott követelései voltak, emellett kártérítési és kötbér igénye, pótmunkadíj követelése volt, és jelentős értékű szerződésállománnyal rendelkezett. Ezt támasztotta alá **(felszámolóbiztos személyneve)** felszámolóbiztos tanúvallomása is, aki meghallgatásakor úgy nyilatkozott, a zárómérleg dokumentumai alapján ismeretei szerint a felszámolás kezdő időpontjáig a társaság tartozásai kezelhető mértékűek voltak. A cég könyvelését végző **(könyvelő személyneve)** vallomásában úgy nyilatkozott, számára a szolgáltatott adatokból nem volt megállapítható, hogy a társaság felszámolás közeli helyzetben lenne. Álláspontja szerint a felszámolási eljárás elrendelése vezetett ahhoz, hogy a fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkezett. A 2009. január 1. és 2009. június 19. közötti anyagszállítással kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a szakértőnek vizsgálnia kellett volna, hogy a számlán feltüntetett ár ellentmond-e az akkori piaci áraknak, azokhoz hogyan viszonyulnak. Ebben a körben **(szakértő 1.személyneve)** magánszakértői véleményére hivatkozott, miszerint a számlák adataiból és az egyéb dokumentumokból sem állapítható meg, hogy mi az ún. eredeti ár tényleges jelentése, tartalma. A számlákon szereplő árakat kell összevetni az akkori piaci árakkal. Csak azon számlákkal kapcsolatban állhatott volna fenn a társaság vagyonának csökkenése, amelyeket az E... Kft. a valóságban ki is egyenlített. Utalt továbbá **(szakértő 2.személyneve)** által készített árszakértői véleményre, amely szerint „a 72 %-os felárat - külön megállapodás ismeretének hiányában - árszakértői szempontból nem lehet minősíteni”. Továbbra is hivatkozott arra, hogy a felek között az anyagszükséglet biztosítására, a mennyiség becslése mellett átalánydíjas beszállítói keretszerződés keretében került sor.

- 8 -

A gyorsbírósági bírság tekintetében fenntartotta az álláspontját. A selejtezett eszközök kapcsán arra hivatkozott, hogy a selejtezésről jegyzőkönyv készült. **(szakértő 1.személyneve)** igazságügyi könyvszakértő véleménye szerint a felszámolóknak át nem adott eszközök esetében is legfeljebb azok akkori piaci értékükkel azonos összegben csökkenhetett a társaság eszközeinek értéke. Amennyiben a társaság ügyvezetője az értékekkel bíró értékesíthető tárgyi eszközökkel nem számol el a felszámoló felé, akkor eljárásával csökkenthette a felszámolási eljárás alá került cég vagyonát, azonban a vonatkozó tárgyi eszközök átadásának elmulasztása nem azonosítható azzal a magatartással, melyet a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése rögzít.

A lízingelt gépkocsi tekintetében **(szakértő 1.személyneve)** igazságügyi könyvszakértő véleményét kérte figyelembe venni, aki szerint a számlázási kötelezettség elmulasztása,

illetve annak későbbi időpontban történt teljesítése nincs hatással a hitelezői követelések kielégítésének mértékére és arányára.

A gazdálkodás során történt kompenzálással kapcsolatban előadta, hogy még a felszámolási eljárás időszakában is lehetséges a követelések, kötelezettségek beszámítása, nettósítása (Cstv. 36. § (2) bekezdése).

Álláspontja szerint a társaság normális működése során, de a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet észlelését követően sem várható el, és nem is kivitelezhető, hogy a cég a folyamatosan változó pénzeszközeit, követeléseit minden esetben arányosan a mindenkori esedékes hitelezői tartozások arányában fordítsa kötelezettségei kielégítésére. Amennyiben mégis megállapítható lenne valamely hitelező előnyben részesítése, akkor eljárása következményeként nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének törvényi tényállása, hanem a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt tényállás valósulhatna meg.

A II. rendű alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását. Előadta, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a perben kirendelt szakértő szerint is 2009. július 10. napján következett be, így ezt megelőzően ilyen helyzet nem volt felismerhető. Az ügyvezetői feladatokat csak 2009. február 11. napjától látta el, majd 2009. március 16. napjától lett egyedüli tag, így mindösszesen 4 hónap alatt mint tag nem folytathatott olyan tartósan hátrányos üzletpolitikát, amely a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerint minősülhetne. Az ügyvezetés tényleges megkezdése és a cég gazdasági helyzetének áttekintése között jelentős idő telt el, azonban a leterheltség okán a cég helyzetének áttekintésére szinte alig volt mód. A P... Kft.-vel kötött átalánydíjas szállítási keretszerződés, majd ezt követően kötött egyes szállítási szerződések létrejöttében nem játszott szerepet, 2008. december 31. napjáig a szakértő szerint is a szokásos üzletvitelét folytatta a társaság. Az ügyvezetői tevékenység átvételét követően a már kialakult szerződéses kötelezettség alapján járt el a cég nevében. A leszámolt ár az akkori piaci áraknak megfelelt. Hivatkozott arra, hogy a szállítási szerződésből eredő követelések rendezésének idején kizárólag az adóhatóság felé állt fenn tartozás, de az adóhatóság részére is történt kifizetés. Egyéb más kifizetések is történtek a pénzügyi intézeteknek, illetőleg a gépjárműlízingdíjak tekintetében. A P... Kft.-nek is maradt fenn a felszámolási eljárás elrendelésekor hitelezői

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

igénye. Ezen időszakban a felperes követelése még vitatott volt, e tekintetben jogerős bírósági ítélet még nem született. Amennyiben a társaság mindenkori ügyvezetője valamely hitelezőt előnyben részesített, ezáltal más hitelező követeléseinek kielégítését megghiúsította volna, ezzel nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében rögzített tényállás valósult meg. Álláspontja szerint nem történik vagyoncsökkenés, amennyiben a meglévő vagyon ugyanannyi tartozás rendezésére kerül felhasználásra, mert ez esetben a tartozás is csökken, és a társaság mérlegében az összvagyon érintően a saját tőke változatlan marad. A gépjárművel kapcsolatos bírság tekintetében hivatkozott a Cstv. 30. § (3) bekezdésére, mely szerint a felszámoló az adós követeléseit esedékességükkor behajtja, igényeit érvényesíti és vagyonát értékesíti. Álláspontja szerint az ügyvezető korlátlan felelősségének megállapíthatósága körében csak olyan magatartások értékelhetők, amelyek a felszámolási eljárásban többé már nem orvosolhatóak. Amennyiben a kívánt

eredmény a felszámoló tevékenységével elérhető, nincs helye a korlátozott felelősség áttörésének, hiszen ez a rendelkezés azt a célt szolgálja, hogy a máshonnan meg nem térülő követelések végső esetben kielégítést nyerjenek a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartás esetén.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az alpereseket terhelő perköltség 1.011.200,- Ft-ra történő felemelését kérte. Igényt tartott az eljárás során felmerült 711.200,- Ft szakértői díj megfizetésére, továbbá az elsőfokú eljárásban ügyvédi munkadíj címén bruttó 300.000,- Ft-ra. Egyebekben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Hivatkozása szerint a szakértői díj teljes egészében a felperesi kereset jogalapjának igazságügyi könyvszakértői bizonyítására szolgált. A szakértői vizsgálatok nem az összecszerűség bizonyítására vonatkoztak, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szakértői díj viselése vonatkozásában annak alig 10 %-ának megfizetésére kötelezte alpereseket a teljes összeg helyett.

Az alperesek fellebbezése alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

A felperes megállapítás iránti keresetét egyfelől a Cstv. 33/A. §-ára, másrészt a Cstv. 63. § (2) bekezdésére hivatkozással terjesztette elő.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések a felelősség átvitelre (felelősség áttörésre) vonatkoznak. Ennek alapja, hogy a jogi személy önálló, a tagjaitól elkülönült jogalany, amely elkülönültség megnyilvánul az önálló vagyonban és az ezzel való önálló felelősségben. Ha a jogi személy tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el, és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgári jogi felelősségi jogkövetkezmények a jogi személlyel szemben alkalmazhatók. Más a helyzet, ha külön jogszabály szankciós jelleggel átviszi a felelősséget a tagra, vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a tag, vezető tisztségviselő a deliktualis kártérítési felelősség feltételei szerint felel a felróható magatartással okozati összefüggésben keletkező vagyoni hátrányért.

- 10 -

I.

A tagi felelősség megállapítása körében jelen perben a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 54. § (2) bekezdése és a felszámolási eljárást is szabályozó 1991. évi XL. törvény (Cstv.) 63. § (2) bekezdése alkalmazandó.

A Gt. 54. § (2) bekezdése szerint, ha az ellenőrzött társaság felszámolásra kerül, a minősített befolyásszerző korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha hitelezőinek a felszámolás során benyújtott keresete alapján a bíróság - az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel - megállapítja a minősített befolyásszerző korlátlan és teljes felelősségét. A Gt. 54. § (2) bekezdésével összhangban speciális hitelezővédelmi indíttatású felelősségi szabályt

tartalmaz a Cstv. 2006. július 1. napjától hatályos 63. § (2) bekezdése, amely szerint a minősített többséget biztosító befolyás alatt álló, valamint egyszemélyes gazdasági társaság felszámolása esetében a befolyással rendelkező, illetve az egyedüli tag korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a hitelezőnek a felszámolási eljárás során vagy annak jogerős lezárását követő 90 napos jogvesztő határidőn belül benyújtott keresete alapján a bíróság megállapítja e tagnak - az adós társaság felé érvényesített, tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel - korlátlan és teljes felelősségét a társaság tartozásaiért.

Az előbbieknek megfelelően, ha az egyszemélyes gazdasági társaság felszámolás alá került, és a vagyona nem nyújt fedezetet a hitelező kielégítésére, a hitelező a tagnak a társaság tartozásaiért fennálló korlátlan és teljes felelőssége megállapítását kérheti a bíróságtól. A felelősség megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a tag tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, ezen magatartása és a társaság felszámolás alá kerülése között ok-okozati összefüggés áll fenn. A perben a felperesnek - hitelezőnek - kell bizonyítani a tag befolyásának fennállását, a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatását, annak okozati összefüggését az adós fizetéseképtelenné válásával, és azt, hogy az ellenőrzött társaság vagyona a felszámolási eljárásban előterjesztett, a felszámoló által visszaigazolt hitelezői igények kielégítésére nem nyújt fedezetet (BDT 2011/2/27., BDT 2006/12/205.).

A Cstv. szövege - tévedésre okot adó módon - a felelősség „megállapításáról” szól, de ezen pertípusnál eljárásjogi szempontból - ellentétben az elsőfokú indokokkal - nem megállapítási, hanem marasztalási kereset terjeszthető elő, amit alátámaszt az is, hogy a Cstv. ezzel összefüggésben - szemben a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésre alapított perrel - külön marasztalási perre vonatkozó törvényi rendelkezést nem tartalmaz.

Ha a bíróság a perben a felszámolási eljárás befejezését megelőzően ítéletet hoz, a tag feltételes marasztalásának van helye annak megállapításával, hogy a helytállási kötelezettség akkor és annyiban következik be, amennyiben a társaság vagyonából a követelés nem elégíthető ki (Tagi felelősségátvitel társasági jogunkban, Gazdaság és jog 2008/11. szám 5. oldal, BDT 2006/12/205., BDT 2005/1142. számú jogeset).

- 11 -

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

A tag „teljes és korlátlan” felelősségének megállapítása - a látszatra megtévesztő fogalmazás ellenére - valójában azt jelenti, a perben azt kell vizsgálni, hogy a tag jogellenes magatartásával milyen mértékű kár bekövetkezése áll okozati összefüggésben, felelőssége ugyanis csak a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának eredményeként bekövetkezett kárért áll fenn.

A felperes az egymást követő időszakban egyszemélyes tagként eljáró I. és II. rendű alperesek tagi felelősségének megállapítását kérte. Az egymást követő uralkodó tagok felelőssége nem egyetemleges. Az uralkodó tagnak az ellenőrzött társaság tartozásaiért való felelőssége a jelen ügyben irányadó - a hatályos szabályozástól eltérő - jogi szabályozás szerint akkor áll fenn, ha a tagi minősége a felszámolás kezdő időpontjában is megállapítható (BDT 2012/1/12.). A volt tag felelősségének megállapítására a Cstv. 63/A. §-a ad lehetőséget, melynek törvénybe iktatásának célja az volt, hogy az aktuális

tagok mellett az adós olyan volt tagjainak a felelősségét is megteremtse, akik a társaságban fennálló részesedésüktől a tagi felelősségre vonás elkerülése érdekében váltak meg.

A 2006. július 1-től hatályos Cstv. 63/A. § szerint, amennyiben az adós ellen megindított felszámolást cégbírósi megszüntetési eljárás előzte meg, és az adós a felszámolás kezdő időpontjában saját tőkéjének 50 %-át meghaladó tartozást halmozott fel, a felszámoló vagy a hitelező kereseti kérelmére a bíróság megállapítja, hogy a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező tag korlátlanul felel az adós ki nem elégített kötelezettségeiért. Jelen esetben a felszámolási eljárást nem előzte meg megszüntetési eljárás.

A Cstv. 63/A. §-a módosításra került 2012. március 1. napjától, ma már nem tartalmazza feltételként, hogy az adós elleni felszámolást cégbírósi megszüntetési eljárás előzze meg, azaz a jogalkotó kiterjesztette a volt taggal szembeni igényérvényesítés lehetőségét. A perbeli esetben azonban az adóssal szembeni felszámolási eljárás megindításának időpontjára tekintettel (2008. december 28.) a módosított rendelkezés nem irányadó. Az I. rendű alperes 2007. december 5. napjától 2009. március 16. napjáig, míg a II. rendű alperes 2009. március 16-tól volt a társaság egyszemélyes tagja, ezért a Cstv. 63. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti felelősség megállapítására csak a felszámolási eljárás elrendelésekor egyszemélyes tagnak minősülő II. rendű alperes vonatkozásában van helye.

Másfelől, ha a tagsági viszony időközi megszűnését a bíróság más jogértelmezéssel figyelmen kívül hagyóna, az I. rendű alperes felelőssége az esetben sem lenne megállapítható. A felperesnek mindkét alperes vonatkozásában bizonyítania kellett volna a „tartósan” hátrányos üzletpolitika folytatását, továbbá azt, hogy ennek következtében indult meg az adós cég ellen a felszámolás és emiatt maradtak kielégítetlen hitelezői követelések, ez a bizonyítás azonban sikertelen maradt.

A tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának definícióját a jogszabály nem adja meg, annak ellenére, hogy ez a fogalom a régi Gt. 296. §-ában és a Gt. 54. § (1), (2) bekezdésében is szerepel. A bírói gyakorlat szerint a bíróság az egyszemélyes tag korlátlan és teljes felelősségét a behajthatatlan tartozásért akkor állapítja meg, ha az

egyedüli tag által alkalmazott üzletpolitika - „stratégiai irányító tevékenység” - vizsgálata alapján arra a következtetésre jut, hogy az egyedüli tag e körbe sorolható tevékenysége, magatartása, mulasztása, döntései a társasági befolyás kezdetétől a felszámolási eljárás megindulásáig terjedő időszakban vagy annak meghatározott részében az ellenőrzött társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának és fenntartásának elvével ellentétben álltak, ezáltal a társaságnak veszteséget, a hitelezőnek pedig kárt okoztak (BDT 2012/2/37., EBH 2004/1038., BH 2008/4/91., BDT 2005/1142.).

A tartós hátrányozás célzatos, szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartás kell legyen, amely nem csak tevőlegesen, hanem az uralkodó tag saját gazdasági céljai elérése érdekében tanúsított tudatos passzivitásával - a megfelelő intézkedések megtételének folyamatos elmulasztásával - is megvalósítható (BH 2012/295.).

A tartósan hátrányos üzletpolitika „folytatása” többszöri, huzamosabb magatartást feltételez (BH 2008/4/91.), azt mindig az ellenőrzött társaság nézőpontjából kell megítélni.

Ha a veszteség objektív gazdasági körülmények következménye, a felelősség nem állapítható meg (EBH 2004/1/1038.).

A felperes hivatkozása szerint a tartósan hátrányos üzletpolitika megvalósult a szállítási keretszerződés alapján 72 % feláras termékek vásárlásával, továbbá azzal, hogy a P... Kft. követeléseit másokat megelőzően kerültek kifizetésre.

A szállítási keretszerződés 2008. januárjában, a szállítási szerződések 2008-ban kerültek megkötésre - azaz az I. rendű alperes tagsági viszonyának fennállta alatt -, majd ezen szerződések alapján a 2009. januártól márciusig terjedő időszakban történt teljesítések is nagyrészt az I. rendű alperes tagsági viszonyának idejére estek. A 2009. januártól márciusig terjedő időszakban a szakértő álláspontja szerint 2.000.000,- Ft körüli összeg az, amely felárként felmerült. Ezen összegből a 2009. március 16-tól 2009. március 24. napjáig történt számlázás és fizetés volt a II. rendű alperes tagsági viszonyának fennállta alatt. A szakértő nem vitatott megállapítása szerint 2008. december 31-ig ésszerű gazdálkodás folyt az adósnál. Az ezt követő rövid, néhány hónapos időszakot tekintve „tartós” üzletpolitika folytatásáról nem lehet szó, így a 2009. januártól 2009. március 16-ig, majd 2009. március 16-tól a felszámolás kezdő időpontjáig terjedő időszakban történt teljesítések miatt az alperesek kárfelelőssége nem állapítható meg.

Megjegyzzi az ítélőtábla, valójában csak a szállítási szerződés alapján történt valamennyi teljesítés vizsgálata, valamint az adós által a megrendelői felé történt továbbszámlázások ismeretében lenne megállapítható, hogy az I. rendű alperes tagsági viszonyának fennállta alatt kötött szállítási szerződések az adósra nézve összességében hátrányosak voltak-e. Emellett a peradatok azt sem igazolják, hogy az adóssal szemben a tárgyalt kifizetések miatt indult meg a felszámolás, az adós fizetéseképtelenné válásában ennek érdemi szerepe lenne.

A II. rendű alperes tagsági viszonyának fennállása alatt jött létre a társaság székhelyének biztosítására bérleti szerződés az I. rendű alperes és az adós között, emellett tény az is, hogy a II. rendű alperes és az I. rendű alperes a cég alkalmazásában álltak, ugyanakkor ebből nem következik, hogy ezzel az alperesek

- 13 -

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

tartósan hátrányos üzletpolitikát folytattak volna. Az adós fizetéseképtelenné válásához nem az említett szerződések és az ezek alapján történt kifizetések vezettek.

Az adós felszámolási eljárásának elrendelését egy olyan hitelező kezdeményezte, akinek az adóssal szemben tartozása is fennállt. Az adós a felszámolási törvényben foglaltaknak megfelelően ugyan határidőben a követelést nem vitatta, azonban utóbb a felszámolást kezdeményező cég hitelezőként nem jelentkezett be az eljárásba.

A P... Kft., mint hitelező előnyben részesítése - ha fennállt is -, nem alkalmas a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerinti felelősség megállapítására, az a Cstv. 40. § (1) bekezdés szerinti megtámadási per vagy a Cstv. 40. § (2) bekezdés szerinti teljesítés visszakövetelési per alapja lehet.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla álláspontja szerint az alperesek tagi felelőssége megállapításának jogszabályi feltételei - ellentétben az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal - nem igazoltak.

II.

A vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása körében irányadó a Gt. 30. § (3) bekezdése és a Cstv. 33/A. §-a.

A Gt. 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tevékenységet betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére, ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált, előírhatja a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A jogalkotó továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőre vonatkozó korábbi felelősségi szabályokat és a korlátozott felelősség speciális áttörésével a „jogszerűtlen gazdálkodásért” való felelősség (wrongful trading) intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését a nyilvánvaló csődközelben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. A hitelezővédelmi tényállás beiktatását az indokolta, a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, hogy a céget fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben (ettől az időponttól kezdve) úgy működtesse, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse. Ilyen esetben az ügyvezetőnek, ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve felszámolási eljárást, minden erejével arra kell törekednie, hogy vagyoncsökkenés ne következzen be, a meglévő vagyonból a hitelezők követelésükhöz minél nagyobb mértékben hozzájussanak. A vezető tisztségviselőknek e követelmény megszegése esetére előírt hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét a megállapítási per tekintetében a Cstv. 33/A. §-a, míg a marasztalási pert illetően a Cstv. 63. § (3) bekezdése szabályozza.

- 14 -

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének jelen ügyben hatályos rendelkezései szerint a hitelező vagy a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól (6. § (1) bekezdés) annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták-e el, ezáltal a társasági vagyon a keresetben meghatározott mértékben csökkent.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. A (2) bekezdés értelmében mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, a

hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, az (1) bekezdés alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.

A Cstv. 33/A. §-a kártérítési tényállásának alapja a hitelezői érdekekkel ellentétes ügyvezetői tevékenység (jogellenes magatartás), és az ügyvezető fenti magatartásával, kötelezettségszegésével okozati összefüggésben keletkezett károsodás (vagyonhiány).

A peradatok igazolják, hogy az I. rendű alperes az ügyvezetési feladatokat a cégalapítástól 2008. november 25. napjáig látta el, 2008. november 25-től 2009. február 11-ig az ügyvezető **(ügyvezető személyneve)** volt, majd lemondását követően 2009. február 11-től a felszámolási eljárás megindulásáig a II. rendű alperes. A felperes álláspontja szerint az I. rendű alperes felelőssége is fennáll a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a felszámolási eljárás közzétételéig keletkezett vagyonhiány miatt, miután árnyékvezetői minősége bizonyított.

A felek előadása, valamint **(ügyvezető személyneve)** tanúvallomása alapján megállapítható, hogy **(ügyvezető személyneve)** 2008. december végén elszenvedett kéztöréses balesete miatt 2009. januárjától táppénzes állományban volt. Az I. rendű alperesi képviselő előadása szerint (6. sz. jegyzőkönyv 3. oldal) az adós székhelye egy ideig változatlan maradt a korábbi tulajdonos ingatlanában, a folyamatban lévő ügyek intézésében az I. rendű alperes is részt vett, ezért munkabért kapott, mint alkalmazott a felszámolási eljárás megindulásáig. Az alperesek előadása szerint is az I. rendű alperes alkalmazásban állt az **E... Kft.-nél. (ügyvezető személyneve)** tanúvallomásában (56. számú jegyzőkönyv) előadta, hogy minden döntést az I. rendű alperessel megbeszélte, és az ügyvezetői tisztségben bekövetkezett módosítások okaként megjelölte, hogy az I. rendű alperesnek „volt valamilyen bírósági ügye”. A II. rendű alperes meghallgatása során akként nyilatkozott (71. sz. jegyzőkönyv), hogy miután befizette a törzstőkét az I. rendű alperes „nem szólt bele a cég irányításába”. A rendelkezésre álló adatok, így az, hogy az I. rendű alperes ingatlana továbbra is bérleti szerződéssel az adós

- 15 -

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

székhelyeként szolgált, a cég tevékenységében az I. rendű alperes közreműködött, továbbá, hogy azon időszakban mikor **(ügyvezető személyneve)** volt hivatott ellátni az ügyvezetői teendőket, a felszámolási eljárás megindításáról szóló bírósági végzés kézhezvételét követően 2009. január 19-én az I. rendű alperes adott meghatalmazást az ügyvédnek a követelés vitatásának előterjesztésére a felszámolási eljárás során, továbbá az adós 2009. április 16. napján kelt hitelszerződése kapcsán készfizető kezességet vállalt, megalapozzák annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet döntésének meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, vagyis a felszámolás megindulásáig a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül.

A felperes hivatkozása szerint az alperesek vonatkozásában alkalmazható a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó vélelem, mert a tevékenységzáró mérleg vonatkozásában nem tettek eleget letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségüknek. Ezt a II. rendű alperes vitatta, előadta, hogy a tevékenységzáró mérleget a felszámolónak átadta, ezt követően a felszámoló

kötelezettsége lett volna a további szükséges eljárás lefolytatása. A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakvéleményében rögzítette, hogy a tevékenységzáró mérleget a II. rendű alperes elkészítette, a felszámolónak átadta, azonban az letétbe helyezésre, közzétételre nem került. A Cstv. 31. § (1) bekezdése szerint a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záróleltárt, valamint éves beszámolót készíteni, azt a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a felszámolónak és az adóhatóságnak átadni. A Cstv. 33/A. § (2) bekezdés szövegéből következően azonban a letétbehelyezési és közzétételi kötelezettség teljesítésének vizsgálata csak a felszámolás kezdő időpontjáig történhet. A képviselő letétbehelyezési és közzétételi kötelezettsége a Számviteli törvény alapján készített éves beszámolóra vonatkozik, mely nem azonos a Cstv. által előírt tevékenységet lezáró beszámolóval. Az előbbiek folytán a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó vélelem nem áll fenn, így a felperest terhelte az alperesek felelőssége fennálltának bizonyítása (Kúria Gfv.VII.30.036/2013/6., Fővárosi Ítéltábla Gf.12.40.308/2012/7.).

A Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a kártérítési felelősség megállapításának feltételeit a felperesnek kellett bizonyítani. Őt terhelte a bizonyítás a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontját illetően, a hitelezői érdekekkel ellentétes alperesi ügyvezetői magatartás, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte utáni vagyoncsökkenés mértéke, valamint az ügyvezető magatartása és a vagyoncsökkenés közötti okozati összefüggés tekintetében. Ezt követően az alpereseket terhelte a bizonyítás a felróhatóság alóli kimentés körében (Ítéltáblai Határozatok 2012/2/91.).

A fenyegető fizetéseképtelenség nem azonos a Cstv. 27. § (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenséggel. Ez utóbbi pénzforgalmi szemléleten alapul: ha az ott szabályozott bármely feltétel megvalósul, akkor az adós függetlenül a fizetési szándékától, képességétől, tényleges vagyonától, fizetéseképtelennek minősül, ellene felszámolási eljárás indítható. Fenyegető fizetéseképtelenség esetén nem az a döntő,

- 16 -

hogy van-e az adósnak olyan tartozása, amely alapján a Cstv. 27. § (2) bekezdése értelmében - erre irányuló kérelem esetén - fizetéseképtelennek minősülne, hanem lényeges az, hogy az adós a tartozását esedékességkor képes-e megfizetni. Ha igen, de egyéb - pl.: gazdasági, stb. - okból nem akarja a kötelezettség kiegyenlítését, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn (ebben az esetben ellene felszámolási eljárás kezdeményezhető). Ha azonban a tartozás megfizetésére az esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint - a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően - beállhat a felelősségük a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képessége” likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kiegyenlítésére. A hangsúly e vonatkozásban az esedékességkor történő kielégítésen van: az adós képviselőjének folyamatosan figyelemmel kell tehát követnie a cég esedékes, lejárt tartozásait és a cash flow kimutatást. A vezető döntési szabadsága kiterjed arra, hogy a lejárt tartozásokat milyen sorrendben

elégíti ki, nincs olyan jogszabályi előírás, amely meghatározná, hogy a még fizetéseképtelennek nem nyilvánított adósnak tartozásai rendezése során milyen sorrendet kell követnie (BDT 2013/3/47., Ítéltáblai Határozatok 2013/1/37. számú jogeset).

A kifejtettek szerint lényeges kérdés a perben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének pontos időpontja, ugyanis az ezt követően kifejtett ügyvezetői magatartás szolgálhat alapul a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott felelősség megállapítására. Az elsőfokú bíróság az időpont megállapítására szakértőt rendelt ki. A szakértő véleményében rögzítette, hogy az **E... Kft.** gazdálkodása 2008. év végéig megfelelő volt, és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének valószínűsíthető időpontját 2009. I. negyedévére tette. Ezt követően szakértői véleményének kiegészítések rögzítette, hogy a könyvelési anyag tételes átvizsgálásakor nem talált szállítói folyószámla kimutatást, de a 2009. évi APEH kivonat dossziében fellelt mellékletből megállapította, hogy a vállalkozás 2009. április 11-én esedékes tartozásait minden adónemben rendezte, először 2009. május 12. napján esett késedelembe. Ez alapján a fizetéseképtelenség időpontja 2009. július 10-e lenne, de ekkorra már a bíróság megállapította az adós fizetéseképtelenségét szállítói tartozások alapján. A perben az alperesek akként nyilatkoztak, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét nem látták, nem is láthatták, mert nem állt fenn ez a veszély, a cég nagy értékű kintlévőségekkel és szerződésállománnyal rendelkezett. **(felszámolóbiztos személyneve)** felszámolóbiztos tanúvallomásában előadta, hogy a felszámolási eljárás megindítását megelőzően az adós gazdálkodó szervezet kezelhető mértékű tartozásállománnyal rendelkezett (77. számú jegyzőkönyv). **(könyvelő személyneve)** az adós cég könyvelését végző tanú is úgy nyilatkozott, hogy a részére átadott dokumentáció alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem volt észlelhető (77. számú jegyzőkönyv). A felszámolási zárómérlegből megállapítható,

- 17 -

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

hogy a felszámolási eljárásban hitelezőként az adóhivatalon, önkormányzati adóhivatalon kívül az adós hitelezését folytató bank, valamint lízingcégek jelentkeztek be. Szállítói tartozással a felperesen kívül további egy hitelező szerepel. A felperes követelése vitatott volt, annak jogerős megítélésére a felszámolási eljárás megindulását követően került sor. Az előbbiekből az következik, hogy az adós gazdálkodó szervezet az ellene kezdeményezett felszámolási eljárásról való 2009. január 8-i értesülését követően, csak a fizetéseképtelenséget megállapító végzés keltének időpontjában, 2009. április 11. napján került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe. Ezen időpontig az adós a Cstv. 27. § (3) bekezdésében foglaltak alapján az általa vitatott, a felszámolási eljárás alapjául szolgáló követelést még kiegyenlíthette volna a felszámolás elkerülése érdekében. A kifejtettek alapján az ítéltábla - az elsőfokú bíróság által elfogadott 2009. január 1. helyett - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2009. április 11. napjában látta megállapíthatónak.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének 2009. április 11-i időpontja miatt a felperes által hivatkozott 2008. február 11., augusztus 4. és szeptember 18-i szállítási szerződések alapján 2009. januártól március 24. napjáig történt teljesítések az ügyvezetői felelősség megállapítása körében nem vizsgálhatók, ahogyan nem bírhat jelentőséggel a 2009. március 17-én kelt **F... Kft.**-vel szembeni 1.885.840,- Ft követelés

engedményezése, valamint a **S...** Kft.-vel szembeni 2.213.077,- Ft követelés engedményezése és a 2009. április 2. napján történt kompenzációs megállapodás sem.

A felperes hivatkozása szerint a **P...** Kft. hitelező előnyben részesült a **D...** Kft.-vel szembeni 2.297.694,- Ft követelés 2009. május 6-i engedményezése, és a 2009. június 12., illetve június 15. napján történt 5.436.355,- Ft kifizetésével. Amennyiben a felszámolási kérelem benyújtását megelőző 90 napon belül és azt követően az adóssal kötött szerződés, szerződésmódosítás eredményeként bármely hitelező előnyben részesül, úgy ezt az ügyletet más hitelező vagy az adós nevében a felszámoló a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján megtámadhatja, míg a Cstv. 40. § (2) bekezdés értelmében a felszámolónak lehetősége van a felszámolási kérelem benyújtását megelőző 60 napon belül és ezt követően nyújtott adósi szolgáltatás visszakövetelésére, ha a teljesítéssel egy hitelező előnyben részesítése történt. Ez vonatkozik a teljesítési engedmény eredményeként beszedett összegre is. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alkalmazása szempontjából azonban más hitelező jogszerű követelésének kiegyenlítése a társasági vagyon csökkenését nem eredményezi.

Tény, hogy a 150.000,- Ft összegű bírságot az adós nem hárította át a **P...** Kft. bérlore, azonban a felszámolási eljárás megindításakor ez a követelés még érvényesíthető volt, így vagyoncsökkenés emiatt nem állapítható meg.

Nem vitás az sem, hogy az I. rendű alperes az adós céggel tagsági viszonyának megszűnését követően munkaviszonyban állt, ingatlanát a cég részére bérbe adta, nem merült fel azonban, hogy e szerződések alapján őt terhelő kötelezettségeket nem teljesítette, így valójában jogszerűen jutott az ellenszolgáltatáshoz (munkabér, bérleti díj). A Cstv. 40. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásával kapcsolatban korábban kifejtettek ugyanakkor ezen jogügyletekre, teljesítésekre is irányadók.

- 18 -

A felperes hivatkozott arra, hogy az alperesek az **E...** Kft. készletén lévő kombikalapácsot, a Panasonic számítógépet, az Olympus diktafont és a navigációs rendszert nem adták át a felszámoló részére, 851.518,- Ft-tal pedig megfelelően elszámolni nem tudtak. Az alperesek szerint a kombikalapács nyilvántartási értéke 376.900,- Ft volt, melyet ismeretlenek eltulajdonítottak, e körben rendőrségi feljelentést tettek, a további eszközök tekintetében állították, hogy selejtezési jegyzőkönyvvel azok selejtezésre kerültek, a 851.518,- Ft felhasználása az adós működése során jogszerűen történt.

Az ítélet tábla álláspontja szerint abban a kérdésben, hogy elszámolt-e az ügyvezető a cég vagyontárgyaival, jogszerű volt-e a selejtezés vagy sem, a felszámoló mint törvényes képviselő jogosult dönten. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése tekintetében az adós vagyontárgyai kapcsán vagyonhiányként csak az értékelhető, ha kétséget kizáróan igazolt az elszámolás hiánya és a vagyontárgyak forgalmi értéke. Ez a feltétel a perbeli esetben nem teljesült, a felszámolási iratokban semmilyen utalás nincs a vagyonátadás hiányára. Ugyanez állapítható meg a pénzeszköz felhasználását illetően.

A felszámolás alá került cég ügyvezetője köteles elszámolni a felszámolás alá került cég vagyonával. A tevékenységet lezáró mérleg aláírásával annak tartalmáért felelősséget vállal, elismeri az abban foglaltak valódiságát. A könyvelésben a valódiság, teljesség elve alapján csak valós események kerülhetnek könyvelésre. A gazdasági társaság ügyvezetőjétől általában az elvárható mércéhez képest elfogadhatatlan a bizonylatolás

hiánya, a számviteli elvek figyelmen kívül hagyása. Az ügyvezető ezért az ellene a felszámoló által az adós nevében a Gt. 30. § (2) bekezdése szerinti perben kártérítési felelősségének kimentése körében saját számviteli szabályokat sértő eljárására sikeresen nem hivatkozhat (BDT 2011/12/219.). Amennyiben a felszámoló úgy ítéli meg, hogy az alperesek az adós cégnek kárt okoztak, úgy az elszámolás hiánya miatti kárigényt érvényesíti. Nincs akadálya annak sem, hogy az adós vagyonához tartozó követelést a felszámoló bíróság a záróvégzésben a kötelező sorrendi szabályokat betartva a hitelezőkre engedményezze. A felszámoló előbbiekkel kapcsolatos esetleges mulasztását a hitelezők a zárómérleg jóváhagyása, a felszámolás befejezése során kifogásolhatják.

Az adóssal szemben folyt felszámolási eljárásban ilyen tárgyú kifogással egyetlen hitelező sem élt. Elfogadták a felszámoló tájékoztatását, mely szerint az adós követelésállományának értékesítése eredménytelen maradt, nem tartottak igényt engedményezésre. Erre figyelemmel a 11.306.000,- Ft adósi követelés leírásra került.

A felperes az eljárás során - figyelemmel a felszámolási eljárás befejeződésére, illetőleg az adós törlésére - a megállapítási kereset mellett marasztalási keresetet is előterjesztett. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási per azonban nem egyetlen hitelező érdekét szolgálja, hanem ún. „perbizomány”, így ha a felperesi kereset alapos lenne, akkor a Cstv. 63. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a többi

- 19 -

Gf.IV.30.105/2013/5.szám

hitelező is a jelen perben megállapított vagyoncsökkenés erejéig az alperesekkel szemben marasztalási keresetet indíthatna, ezért a Cstv. 63. § (3) bekezdésében foglaltak alapján - ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott - jelen pertípusnál nem volt helye a megállapítási keresettel párhuzamosan marasztalási kereset előterjesztésének.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - megfellebbezett részében - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította, az alperesek perköltség fizetésre kötelezését pedig mellőzte, ezért alaptalannak minősült a felperes csatlakozó fellebbezése.

A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-a alapján az alperesek részére első- és másodfokú eljárási költség fizetésére köteles, az ügyvédi munkadíj összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg, figyelembe vette az I-II. rendű alperes által lerótt fellebbezési eljárási illetéket is.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt csatlakozó fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, valamint 15. § (1) és (3) bekezdésben foglaltak alapján határozott.

Szeged, 2013. június hó 13. napján

Dr. Mátyóki Zsolt sk.

Dr. Gaálné Dr. Jobbágy Ildikó sk.

Dr. Kiss Gabriella sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró